

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobců: a) P. Š.
bytem X
b) D. Š.
bytem X
oba zastoupeni advokátem Mgr. Borisem Brázdilem
sídlem Anglická 140/20, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2017, č. j. 071867/2017/KUSK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2017, č. j. 071867/2017/KUSK, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku ve výši 27 093,80 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejich společného zástupce Mgr. Borise Brázdila, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a obsah podání účastníků řízení

1. Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 30. 6. 2017, domáhají zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný pro opožděnost zamítl jejich odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu M., stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 23. 1. 2017, č. j. MUMN/254/2017/pats (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím vydal stavební úřad k žádosti T. J. (dále jen „stavebník“) dodatečné stavební povolení na přístavbu k rodinnému domu včetně vjezdových vrat, části oplocení a

přístřešku (dále jen „stavba“) na pozemcích p. č. st. X a p. č. X v katastrálním území H. Usnesením ze dne 24. 1. 2017, č. j. MUMN/572/2017/pats, stavební úřad prvostupňové rozhodnutí doplnil o označení pozemku p. č. X v katastrálním území H., na němž se stavba rovněž nachází.

2. Žalobci jsou přesvědčeni o tom, že žalovaný při posuzování včasnosti odvolání opomenul, že jim stavební úřad v bodě III prvostupňového rozhodnutí stanovil v intencích § 39 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 298/2016 Sb. (dále jen „správní řád“) zvláštní počátek běhu lhůty pro podání odvolání, a to od 9. 2. 2017. Lhůta pro podání odvolání tedy ve vztahu k žalobcům započala běžet dne 9. 2. 2017 a skončila dne 24. 2. 2017. V rámci tohoto období žalobci odvolání podali – konkrétně dne 22. 2. 2017. Žalobci měli za to, že ostatní poučení o odvolání se na ně nevztahují, a tak nepovažovali za potřebné žádat o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 2 správního řádu. Žalobci o své nepřítomnosti z důvodu dlouhodobě plánovaného zahraničního pobytu věděli předem, a proto v předstihu informovali stavební úřad o této závažné překážce pro uplatnění procesních práv a žádali o prodloužení lhůty. Stavební úřad žádosti žalobců v bodě III prvostupňového rozhodnutí vyhověl, avšak poučení v závěru rozhodnutí tomu nepřizpůsobil. I kdyby rozhodnutí stavebního úřadu nezakládalo odložení počátku běhu lhůty k podání odvolání, měla být žádost žalobců považována za žádost o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 2 správního řádu. Odvolání nemělo být zamítnuto jako opožděné.
3. V podání ze dne 18. 7. 2017 žalobci dodávají, že i stavební úřad zjevně považoval jejich odvolání za včasné, neboť nepředal žalovanému spis se stanoviskem omezujícím se pouze na důvody opožděnosti odvolání. Namísto toho stavební úřad vyzval účastníky řízení, aby se k odvolání vyjádřili. Žalobci tedy pochopili obsah rozhodnutí stavebního úřadu tak, jak byl skutečně míněn, a řídili se jím.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě tvrdí, že rozhodnutí stavebního úřadu bylo žalobcům doručeno fikcí dne 6. 2. 2017. Lhůta pro podání odvolání tedy uplynula dne 21. 2. 2017. Protože žalobci podali odvolání až dne 22. 2. 2017, bylo jejich odvolání opožděné. Žalobci byli poučeni o možnosti požádat o prominutí zmeškání úkonu, této možnosti nevyužili. Žalovaný zkoumal, zda nebyly splněny podmínky dle § 83 odst. 2 správního řádu, podle něhož lze v případě chybějícího, neúplného či nesprávného poučení podat odvolání do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Jelikož rozhodnutí stavebního úřadu ale obsahovalo řádné poučení, bylo odvolání žalobců opožděné.
5. V replice žalobci konstatují, že se žalovaný nevyjádřil k hlavnímu žalobnímu bodu ohledně určení zvláštní lhůty pro podání odvolání v bodě III prvostupňového rozhodnutí stavebního úřadu. Z toho žalobci usuzují, že žalovaný není schopen nalézt pádné argumenty, kterými by podpořil svůj závěr o opožděnosti odvolání. Za zmatečný žalobci považují poslední odstavec vyjádření žalovaného, týkající se § 83 odst. 2 správního řádu, jímž žalobci vůbec neargumentovali.

II. Podstatný obsah správního spisu

6. Stavebník požádal dne 23. 5. 2016 o dodatečné povolení stavby, načež stavební úřad vydal dne 1. 6. 2016 oznámení o zahájení správního řízení, jehož se žalobci aktivně účastnili. V podání ze dne 2. 1. 2017 žalobci uplatnili v reakci na výzvu stavebního úřadu své námitky a prostřednictvím téhož podání požádali o mimořádné prodloužení lhůty

k uplatnění námitek v případě pokračování správního řízení, a to z důvodu své nepřítomnosti v České republice od 10. 1. 2017 do 9. 2. 2017.

7. Prvostupňovým rozhodnutím stavební úřad dodatečně povolil stavbu a v odůvodnění se vypořádal s námitkami žalobců. K žádosti žalobců o prodloužení lhůty k uplatnění námitek stavební úřad v odůvodnění rozhodnutí uvedl následující: „*Stavební úřad tento požadavek považuje za důvodný a v případě lhůty pro uplatnění odvolání bude tato stanovena s ohledem na účastníkovu nepřítomnost v místě bydliště. Zásilka bude účastníkům zasílána obálkou se zeleným pruhem. Tato bude účastníkům (v případě, že si nevyzvednou na poště) vhozena po deseti dnech po oznámení o uložení do poštovní schránky. **Vzhledem k tomu, že se manželé Š. (tj. žalobci) vrátí ze své zahraniční cesty dne 9. 2. 2017, bude tento den počítán jako první den lhůty pro možnost podání odvolání ve věci***“ (důraz přidán soudem). V části o poučení účastníků stavební úřad k možnosti odvolání uvedl, že se proti rozhodnutí lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho oznámení k žalovanému podáním u stavebního úřadu.
8. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobcům doručováno provozovatelem poštovních služeb. Žalobci a) byla dne 25. 1. 2017 zanechána výzva a poučení o možnosti vyzvednout si zásilku u doručovatele a dne 7. 2. 2017 mu byla zásilka vhozena do schránky. Žalobkyni b) byla dne 25. 1. 2017 taktéž zanechána výzva a poučení o možnosti vyzvednout si zásilku. Datum vhození zásilky do poštovní schránky žalobkyně b) je na doručence uvedeno nečitelně, podle připojeného razítka se tak stalo dne 7. 2. 2017.
9. Dne 22. 2. 2017 žalobci podali prostřednictvím datové schránky svého zástupce odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, v němž k odvolací lhůtě nic neuvedli.
10. Žalovaný odvolání žalobců zamítl jako opožděné, což odůvodnil tím, že žalobcům bylo prvostupňové rozhodnutí doručeno fikcí dne 6. 2. 2017. Lhůta pro podání odvolání uplynula dne 21. 2. 2017. Žalobci tedy podali odvolání opožděně o jeden den. Protože nepožádali o prominutí zmeškání úkonu, posoudil žalovaný jejich odvolání jako opožděné, k čemuž dodal, že poučení o možnosti podat odvolání bylo řádné.

III. Posouzení důvodnosti žaloby krajským soudem

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobců doručeno dne 16. 6. 2017), osobami k tomu oprávněnými a že obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Přitom shledal, že napadené rozhodnutí je třeba zrušit podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Za této situace nebylo nutné nařizovat jednání.
12. Podle § 68 odst. 1 správního řádu „[r]ozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.“ Odstavec 5 téhož ustanovení stanoví, že se v poučení uvede, „zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává.“
13. Podle § 83 odst. 1 věty první správního řádu „*odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.*“ Podle § 83 odst. 2 správního řádu platí, že „*v případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení podle § 68 odst. 5 lze odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.*“

14. V posuzované věci měla odvolací lhůta správně činit 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že žalobci nebyli v době doručování zásilky s prvostupňovým rozhodnutím zastiženi na své adrese, byly písemnosti dne 25. 1. 2017 uloženy u poskytovatele poštovních služeb. Žalobci si zásilky nevyzvedli v zákonem stanovené lhůtě deseti dnů od jejich uložení, k doručení tak došlo tzv. fikcí (viz § 24 odst. 1 správního řádu). Poslední den desetidenní lhůty připadl na neděli 5. 2. 2017, přičemž účinky doručení fikcí nastaly v nejbližší následující pracovní den, tj. pondělí 6. 2. 2017 (srov. nález Ústavního soudu ze dne 21. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 157/03, dostupný na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 2. 2010, č. j. 1 As 78/2009-76, dostupný na www.nssoud.cz). Až potud tedy lze s žalovaným souhlasit v tom, že patnáctidenní lhůta k podání odvolání by žalobcům uplynula dne 21. 2. 2017.
15. Žalovaný však pominul, že stavební úřad sice v prvostupňovém rozhodnutí v části věnované poučení účastníků správně uvedl, že odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, avšak v textu odůvodnění stanovil žalobcům na straně 7 jiný počátek běhu lhůty pro odvolání, a to nikoli od oznámení rozhodnutí, nýbrž od 9. 2. 2017. Přitom poučením ve smyslu § 83 odst. 2 správního řádu nelze rozumět pouze závěrečnou pasáž správního rozhodnutí takto označenou, nýbrž je třeba vnímat obsah správního rozhodnutí jako celek. Poučení se tudíž může účastníkům řízení stejně tak dostat i v části věnované odůvodnění správního rozhodnutí. Žalobci se v dané situaci mohli oprávněně domnívat, že část poučení týkající se počátku běhu odvolací lhůty se jich netýká a že pro ně počíná patnáctidenní odvolací lhůta běžet až ode dne 9. 2. 2017, tak jak bylo uvedeno v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Za těchto okolností je pochopitelné, že žalobci s podáním odvolání nespojili žádost o prominutí zmeškání úkonu ve smyslu § 41 odst. 2 správního řádu, neboť při podání odvolání se řídili pokyny stavebního úřadu.
16. Postup stavebního úřadu, který ve vztahu k žalobcům „upravil“ okamžik, od něhož běží odvolací lhůta, nicméně byl chybný, jelikož § 83 odst. 1 správního řádu ani jiné aplikovatelné ustanovení neopravňovalo stavební úřad k tomu, aby určil počátek běhu odvolací lhůty jinak, než jak jej stanoví zákon.
17. Poučení, jehož se žalobcům dostalo, tedy bylo nesprávné. Proto bylo třeba aplikovat § 83 odst. 2 správního řádu, podle něhož žalobci mohli podat odvolání nejpozději do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí (v tomto ohledu soud nedává žalobcům za pravdu v tom, že je naposledy zmíněné ustanovení pro věc irrelevantní). Protože žalobcům bylo prvostupňové rozhodnutí o dodatečném povolení stavby oznámeno fikcí dne 6. 2. 2017, skončila jim odvolací lhůta až dne 9. 5. 2017. Žalobci podali odvolání dne 22. 2. 2017, tedy včas. Názor žalovaného, který naznal, že odvolání žalobců je opožděné, je proto mylný.
18. Pro úplnost soud v reakci na argumentaci žalobců dodává, že na postup stavebního úřadu nelze nazírat jako na určení lhůty k provedení úkonu ve smyslu § 39 odst. 1 správního řádu, neboť lhůtu dle tohoto ustanovení lze určit jen tehdy, nestanoví-li ji zákon. Zákon však lhůtu pro podání odvolání i pravidla jejího běhu stanoví. Co se týče žádosti žalobců ze dne 2. 1. 2017 o prodloužení lhůty k podání námitek ve správním řízení, tu nebylo možné posoudit podle obsahu jako žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, neboť o prominutí zmeškání úkonu z povahy věci nelze žádat předtím, než je takový úkon zmeškan, či dokonce ještě předtím, než účastník začne běžet lhůta k jeho provedení. To však na shora vyslovených závěrech soudu nic nemění.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Žalovaný zatížil řízení podstatnou vadou spočívající v tom, že chybně určil lhůtu k podání odvolání. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a současně podle § 78 odst. 1 s. ř. s. vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a proto bude odvolání žalobců považovat za včasné.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Úspěšným žalobcům soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 27 093,80 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 15 780 Kč, kterou tvoří odměna za tři úkony právní služby po 2 480 Kč pro každého z žalobců [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby (včetně jejího doplnění) a repliky – § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů] a tři paušální částky jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, a ze zaplacených soudních poplatků ve výši 8 000 Kč (2 x 3 000 Kč za žalobu a 2 x 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě). K tomu je třeba přičíst náhradu daně z přidané hodnoty ve výši 3 313,80 Kč odpovídající 21 % uvedených částek (s výjimkou soudních poplatků), protože zástupce žalobců je plátcem této daně.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30. září 2019

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: A. A.

